

УРАЧЫСТАЕ АДКРЫЦЦЁ СЕМІНАРА

ВІТАЛЬНЫЯ СЛОВЫ

Дэкана філалагічнага факультэта БДУ,
кандыдата філалагічных навук, дацэнта С. А. Важніка

У газеце «Звязда» можна прачытаць інтэрв'ю В. П. Рагойшы.

У 1967 годзе Вячаслаў Пятровіч абараніў кандыдацкую дысертцыю «Паэтыка Максіма Танка: Культура вобраза. Характар верша» А гэта было 55 гадоў таму.

У 1969 годзе Вячаслаў Пятровіч прыняты ў члены Саюза пісьменнікаў СССР. Пасля заканчэння аспірантуры, а гэта 1967 год., Вячаслаў Пятровіч стаў працаваць на легендарнай кафедры беларускай літаратуры філалагічнага факультэта БДУ.

У 1993 годзе ў Маскве, 29 гадоў таму, Вячаслаў Пятровіч абараніў доктарскую дысертцыю «Беларуская паэзія 20 стагоддзя ў кантэксце ўсходнеславянскіх літаратур: Тыпалогія, рэцэпцыя, мастацкі пераклад».

У 1994 годзе на філалагічным факультэце была заснавана кафедра тэорыі літаратуры. Яе заснавальнікам стаў В. П. Рагойша. Да 2016 года ён працаваў загадчыкам кафедры. Гэта ў нейкай ступені наш факультэцкі рэкорд.

Вячаслаў Пятровіч – аўтар больш за тысячу навуковых публікацый. Кола навуковых інтарэсаў прафесара надзвычай шырокае: гісторыя беларускай літаратуры, беларуска-славянскія і беларуска-ўкраінскія літаратурныя ўзаемасувязі, паэтыка літаратурнага твора, вершазнаўства, тэорыя і практыка мастацкага перакладу. Усе мы ведаем, што Вячаслаў Пятровіч прызначаны майстра мастацкага перакладу. Быў неаднаразова ўзнагароджаны ў сувязі з гэтым.

Вячаслаў Пятровіч – акадэмік Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі, ганаровы старшыня Міжнароднага фонду Янкі Купалы (узначальваў гэты Фонд звыш дваццаці гадоў), старшыня секцыі беларускай мовы і літаратуры рэспубліканскага Навукова-метадычнага савета сродкаў навучання і Навукова-метадычнага савета па вышэйшай гуманітарнай адукацыі РБ, старшыня Савета па абароне дысертцый па літаратуразнаўстве, які ўзначальвае больш за 20 гадоў...

Вячаслаў Пятровіч Рагойша невыпадкова лаўрэат Міжнароднай літаратурнай прэміі імя Івана Франка. За плённую навуковую і грамадскую дзейнасць Вячаслаў Пятровіч узнагароджаны ордэнам Францыска Скарыны.

Мы, філфакаўцы, ганарымся, што В. П. Рагойша наш прафесар! Мы жадаем яму моцнага здароўя і яшчэ доўга працаваць на філфаку.

**Дырэктара Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы
Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі,
доктара філалагічных навук, прафесара І. В. Саверчанкі**

Сёння вялікае свята не толькі ў жыцці нашага факультэта, нашага ўніверсітэта, але і ўсёй краіны. Вячаслаў Пятровіч адзначае 80 гадоў свайго жыцця і 55 год навуковай творчай дзейнасці.

Для нас Вячаслаў Пятровіч – гэта настаўнік. Па яго кнігах мы многія вучыліся яшчэ ў студэнцкія гады, потым ў аспіранцкія гады, калі ўжо былі навукоўцамі.

Вячаслаў Пятровіч – унікальны чалавек ва ўсіх адносінах. Неверагодна шмат ён зрабіў для ўсіх нас, тут прысутных. Я згадваю час, калі ён працаваў ў Вышэйшай атэстатыйнай камісіі. У 2000-ым годзе ён ўзначальваў Экспертны савет № 7 ВАК па філалогіі. Памятаю, калі я абараняў доктарскую дысертцыю, ён хадзіў дакладваць нп рпсяджэнні Прэзідыума ВАК вынікі разгляду дысертцый на Экспертным савеце. Відаць час быў летні, калі Вячаслаў Пятровіч выйшаў адтуль, у яго была мокрая спіна. Настолькі ён самааддана, пранікнёна ўсё гэта даказваў, гаварыў пра важнасць маёй працы. Я бачыў, як ён стараецца, каб наша філалагічная навука мела працяг.

Вячаслаў Пятровіч зрабіў шмат для нашай філалагічнай навукі. Я магу сказаць, як ніхто іншы ён разумее важнасць мастацкага слова беларускай літаратуры для нашай нацыянальнай культуры, для росквіту адукацыі, для нацыянальнага жыцця.

Вячаслаў Пятровіч у складаны перыяд абараніў доктарскую дысертцыю ў Маскве. У складаны перыяд станаўлення незалежнай РБ яго ўклад неверагодны. Уплыў яго велізарны, вызначальны. Ён спрыяў падрыхтоўцы кадраў. Я памятаю, як мы з ім цэлае дзесяцігоддзе працавалі ў Савеце па абароне дысертаций пад кіраўніцтвам Алега Лойкі. Потым Вячаслаў Пятровіч быў старшынёй гэтага Савета, які ўзначальвае і сёння. Мы разам працавалі ў Савеце з Таццянай Яўгенаўнай Камароўскай.

Вячаслаў Пятровіч – фігура агульнанацыянальная, пра якую вельмі хораша і сёння сказаць: «Мы шануем, цэнім, беражам і заўсёды гатовы з радасцю падтрымаць усе яго пачынанні і ўсе яго творчыя праекты і пажадаць яму добрага здароўя, хорошага настрою, выніковасці ў працы».

Кожнае выданне Вячаслава Пятровіча – гэта падзея. Заўсёды з радасцю яго сустракаюць і ў акадэмічным асяроддзі, і ў выкладчыцкім асяроддзі, і студэнты, і моладзь.

Вячаслава Пятровіча ведаюць у краіне, шануюць, цэняць. Гэта вельмі прыемна. Ён з’яўляецца ўзорам, прыкладам служэння навучы, літаратуры, мастацкаму слову.

**Дэкана філалагічнага факультэта БДПУ імя М. Танка,
доктара філалагічных навук, прафесара В. Д. Старычонка**

Паважаны Вячаслаў Пятровіч!

Калектыў філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка шчыра віншуе Вас з 80-гадовым юбілеем.

80 гадоў – гэта і слаўная гісторыя, і яркая сучаснасць, і цвёрдая ўпэўненасць у заўтрашнім дні. Гэта ўзрост, які не толькі падкрэслівае ўрачыстую дату, але і дае магчымасць азірнуцца назад, асэнсаваць сваю дзейнасць і акрэсліць шляхі далейшага развіцця.

80-гадовыя навуковы і творчы шлях, пройдзены Вамі, багаты на актыўныя пошукі, адкрыцці і дасягненні. Менавіта Вамі выпрацаваны трывалыя традыцыі айчыннага літаратуразнаўства і тэорыі літаратуры, якія працягваюць маладыя даследчыкі слоўнага мастацтва. У сваіх даследаваннях Вы адстойвалі і адстойваеце нацыянальную адметнасць, непаўторнасць і агульначалавечую значнасць прыгожага пісьменства.

Паважаны Вячаслаў Пятровіч!

Вы з’яўляецеся яскравым прыкладам самааданай і руплівай працы, любові да людзей, сумлення і шчырасці для сучаснікаў і нашчадкаў. З-пад Вашага крыла вылецела ў свет шмат вядомых беларускіх даследчыкаў-навукоўцаў, якія цэняць і помняць свайго патрабавальнага, але справядлівага Настаўніка. Для таленавітых людзей гады не маюць улады над запасам творчай энергіі і жыццёвых сіл, таму і сёння Вы малады, актыўны, жыццярадасны. Заўсёды заставайцеся такім жа выдатным чалавекам, які шукае, знаходзіць і захопляецца вечнай плыню жыцця.

Жадаем Вам, паважаны Вячаслаў Пятровіч, моцнага здароўя, сямейнага цяпла, дабрабыту, жыццёвага аптымізму, новых праяваў Вашага яркага шматграннага таленту, увасаблення задуманага!

**Аднакурсніцы В. П. Рагойшы,
настаўніцы вышэйшай катэгорыі Т. Ф. Сакаловай**

Мы вучыліся з Вячаславам Пятровічам ва ўніверсітэце, і ва ўніверсітэце ў яго былі дзве нявесты. Адна нявеста – гэта Вучоба. А другая нявеста з’явілася пасля заканчэння ўніверсітэта – гэта Навука. Мы ўсе думалі, што ён застанеца «старой дзевай». Праз нейкі час я даведалася, што ў яго з’явіліся выдатныя дзеткі – тры сыны. І вось цяпер ён

з'яўляецца мнагадзетным дзядулем. У яго шасцёра ўнукаў. Калі толькі ён паспеў? Адказ адзін: таленавітыя людзі таленавітыя ва ўсім.

Для любога педагога і вучонага вышэйшай мэтай і сэнсам дзейнасці з'яўляецца выхаванне паслядоўнікаў – тых, хто будзе развіваць і ўдасканальваць яго ідэі, плённа працаваць у абранай галіне, працягваць справу, распачатую настаўнікам. Вячаслаў Пятровіч Рагойша можа смела ганарыцца сваімі выхаванцамі, сярод якіх – вядомыя настаўнікі, вучоныя. Сёння знакаміты педагог, пісьменнік адзначае чарговую юбілейную дату – 80-годдзе. А гэта добрая нагода – успомніць самыя важныя моманты жыцця, ацаніць прафесійны набытак, разважаючы пра тое, што радуе і хвалюе. Сёння юбіляр – вядомы на ўсю рэспубліку навуковец і педагог, якога паважаюць і любяць калегі і студэнты як за высокі прафесіяналізм, так і за чалавечыя якасці.

Што застаецца пажадаць? Яшчэ многіх удзячных вучняў, навуковых здзяйсненняў і прафесійнага росту, моцнага здароўя, дабрабыту, выдатнага настрою, доўгіх гадоў жыцця. У нашым жыцці самае галоўнае – наяўнасць чалавечых якасцяў. І ў Вячаслава Пятровіча гэтыя чалавечыя якасці ёсць. Ён прадэманстраваў іх сваім доўгім і прыгожым жыццём, сваёй шматграннай дзейнасцю.

**Загадчыка кафедры тэарэтычнага і славянскага літаратуразнаўства
філалагічнага факультэта БДУ,
кандыдата філалагічных навук, дацэнта Т. А. Марозавай**

У народзе кажуць: каб спазнаць чалавека, трэба з ім схадзіць у разведку або падзяліцца сваімі поспехамі. У падобных сітуацыях выкрышталізоўваюцца самыя прыхаваныя чалавечыя якасці – як станоўчыя, так і адмоўныя: здольнасць да самаахвярнасці ці нізкасць, уменне парадавацца за калегу і падтрымаць у яго пачынаннях ці зайздасць і стрыманае жаданне «прытрымаць» і г. д. Усё залежыць ад чалавека, ад асобы. Шкада тых, каму прыйшлося сустрэць на пачатку свайго працоўнага шляху людзей няшчырых. І, наадварот, шчаслівыя тыя, каму трапіліся людзі неабыхавыя. Як раз менавіта такія людзі працавалі на кафедры тэорыі літаратуры (цяпер – тэарэтычнага і славянскага літаратуразнаўства) філалагічнага факультэта БДУ, якой кіраваў Вячаслаў Пятровіч Рагойша.

Хачу выказаць Вячаславу Пятровічу шчырыя словы падзякі за яго ўважлівасць да нас, калег-кафедралаў, за адданасць справе, якой ён займаецца на карысць беларускага пісьменства, за тое, што падтрымлівае маладых і нявопытных добрым словам, асабістым прыкладам натхняе на вялікія справы. Усё гэта я асабіста на сабе адчула, калі прыйшла на кафедру тэорыі літаратуры яшчэ ў якасці аспіранткі. Ужо 22 гады я працую ў асяроддзі зацікаўленых сваёй справай людзей, і за гэты час ні разу не пашкадавала, што працую менавіта тут. Дзякуй вам за гэта, Вячаслаў Пятровіч! Дзякуй вам, паважаныя калегі!

Цяпер хачу падзяліцца сваімі самымі моцнымі ўражаннямі, якія ў свой час выклікаў (і працягвае выклікаць) у мяне Вячаслаў Пятровіч.

Гасціннасць

Як вядома, свая хата для кожнага чалавека – свая крэпасць. І пускаюць у гэту крэпасць толькі выбраных з ліку родных або сяброў. І далёка не кожны запрасіць у родны дом, ды яшчэ на сваю малую радзіму, калег-выкладчыкаў і нават аспірантаў. Паказаць самае запаветнае – у гэтым Вячаслаў Пятровіч увесць. Ніколі не забуду нашу паездку ў Ракаў, у бацькоўскі дом Вячаслава Пятровіча. Крынічка на ўездзе ў Ракаў, экскурсія па мястэчку, смачнае частаванне за доўгім сталом у гасцёўне, герб Ракава на жалезных варотах, глыбокі сад, альтанка ў галінках вінаграду і пранізлівы пах яблык усюды... І ўсё гэта прыпраўлена ўважлівым позіркам гаспадара, яго мяккай усмешкай. Такое адчуванне, што ты дакрануўся да сваёй малой радзімы, душою дома пабываў, сагрэўся сэрцам.

Добразычлівасць

Як сёння, памятаю дзень, калі Вячаслаў Пятровіч узяў мяне працаваць на кафедру. Я яшчэ заканчвала аспірантуру, заставалася ўсяго два с паловай месяцы, а на пачатку верасня ў мяне не было аніякіх планаў наконт будучага. І раптам на кафедры вызваляецца

цэлая стаўка. Лёс? Магчыма. З лёгкай рукі Рымы Мадэстаўны Кавалёвай, майго навуковага кіраўніка, Вячаслаў Пятровіч звярнуў увагу на мяне як на выпускніцу аспірантуры. Нават калі ён даведаўся, што мне яшчэ неабходна ўладкоўваць важныя жыццёвыя пытанні (шукаць прапіску і жыллё), Вячаслаў Пятровіч не адмовіўся ўзяць мяне спачатку на палову стаўкі, а з другога семестра перавесці і на цэлую стаўку. Даверыў мне чытаць тэорыю літаратуры на 5 завочным курсе, і гэта мне, неабстралянай птушцы! У адзін момант мой жыццёвы лёс быў вырашаны раз і назаўсёды.

Адданаць сям'і

Сямейныя каштоўнасці – самыя важныя і блізкія для кожнага чалавека, і гэта зразумела. Але кожны дзень даказваць сям'і сваю адданаць, прычым рабіць гэта так натуральна, не на паказ, а проста жыць гэтым – гэта выклікае павагу і нават белую зайздасць. Трое сыноў, і ўсе размаўляюць па-беларуску! Трапяткія адносіны да жонкі, любоў да якой бачная нават у кожным руху. І зборнік шчымлівых вершаў, у якім пачуцці, як хвалі, накатваюць, пераліваюцца, зіхацяць... Упэўнена, што любая жанчына пазайздросціць Таццяне Вячаславаўне, калі пазнаёміцца хаця б з адным з гэтых вершаў.

Напрыканцы хачу павіншаваць вас, Вячаслаў Пятровіч, з юбілеем! Вы – шчыры і светлы чалавек. Вы аб'ядналі вакол сябе людзей таленавітых, адданных справе, людзей сапраўдных. Працаваць у такім калектыве – шчасце. Будзьце заўсёды шчаслівым! Здароўя, доўгіх гадоў жыцця і натхнення вам ва ўсіх справах! З юбілеем!